

Sygnatura akt VI GC 266/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2015 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy **w składzie:**

Przewodniczący SSR Łukasz Kozakiewicz

Protokolant Ewelina Dulian

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2015 r. na rozprawie sprawy

z powództwa **P. D.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. w S.**

o zapłatę 7071,10 zł

z powództwa **P. D.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. w S.**

o zapłatę 7158,36 zł

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz powoda P. D. kwotę 7.069,32 zł (siedem tysięcy sześćdziesiąt dziewięć złotych 32/100) wraz z ustawowymi odsetkami od:

- **od kwoty 5.000,00 zł od dnia 7 listopada 2013r.,**
- **od kwoty 2.069,32 zł od dnia 1 kwietnia 2014r.,**

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.838,- zł (jeden tysiąc osiemset trzydzieści osiem złotych 00/100) tytułem kosztów procesu,

IV. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz powoda P. D. kwotę 7.153,01 zł (siedem tysięcy sto pięćdziesiąt trzy złote 01/100) wraz z ustawowymi odsetkami:

- **od kwoty 5.000,00 zł od dnia 7 listopada 2013r.,**
- **od kwoty 2.153,01 zł od dnia 3 kwietnia 2014r.,**

V. dalej idące powództwo oddala,

VI. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.839,- zł (jeden tysiąc osiemset trzydzieści dziewięć złotych 00/100) tytułem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód – P. D. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwoty 7.071,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że z tytułu zawartej umowy o roboty

remontowe, które wykonał i które zostały odebrane. Pozwany zapłacił tylko część uzgodnionego wynagrodzenia.. Wskazał przy tym, że P. J. do rąk którego pozwany rzekomo spełnił świadczenie, nie był upoważniony do jego odbioru, a posługiwał się sfałszowanym dokumentem pełnomocnictwa. Kwota dochodzona pozwem obejmuje pozostałą część wynagrodzenia (5.000,- zł) oraz skapitalizowane odsetki (2.071,10 zł).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 4 kwietnia 2014r., sygn. akt VI GNc 308/14, Sąd Rejonowy w Wałbrzychu nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 7.071,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 5.000,- zł od dnia 7 listopada 2013r. i od kwoty 2.071,10 zł od dnia 1 kwietnia 2014r. oraz kwotę 1.280,- zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Zarzucił, że należność dochodzona pozwem została zapłacona w całości. Pozwany dokonał zapłaty przelewem łącznej kwoty 56.854,- zł która została zaliczona na poczet należności z faktur VAT Nr (...) – w części, Nr (...) – w całości i Nr (...) (objęta pozwem) – w całości. Nadto wskazał, że Sąd nie znajdując podstaw do rozpoznania sprawy w postępowaniu nakazowym, nie był uprawniony do rozpoznania jej w postępowaniu upominawczym.

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt VI GC 266/14.

Odrębnym pozwem, powód – P. D. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwoty 7.158,36 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że z tytułu zawartej umowy o roboty remontowe, które wykonał i które zostały odebrane. Pozwany zapłacił tylko część uzgodnionego wynagrodzenia. Wskazał przy tym, że P. J. do rąk którego pozwany rzekomo spełnił świadczenie, nie był upoważniony do jego odbioru, a posługiwał się sfałszowanym dokumentem pełnomocnictwa. Kwota dochodzona pozwem obejmuje pozostałą część wynagrodzenia (5.000,- zł) oraz skapitalizowane odsetki (2.158,36 zł).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 kwietnia 2014r., sygn. akt VI GNc 318/14, Sąd Rejonowy w Wałbrzychu nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 7.158,36 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 5.000,- zł od dnia 7 listopada 2013r. i od kwoty 2.158,36 zł od dnia 3 kwietnia 2014r. oraz kwotę 1.280,- zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Zarzucił, że należność główna stanowiąca podstawę naliczania odsetek została w terminie zapłacona przelewem i oraz gotówką do rąk upoważnionego pracownika powoda P. J., przy czym taki sposób zapłaty był w stosunkach między stronami wielokrotnie stosowany. Wskazał przy tym, że z umowy o pracę P. J. wynikało, że jest on uprawniony do reprezentowania powoda. Nadto posiadał on odrębne upoważnienie, którym posługiwał się w kontaktach z pozwanym. Dodatkowo podniósł, że upoważnienie do odbioru gotówki, jako mające charakter szczególny, nie wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. Podniósł też zarzut przedawnienia roszczenia. Zażądał także przedstawienia oryginałów, złożonych w kopii dokumentów, stanowiących załączniki do pozwu.

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt VI GC 265/14.

Postanowieniem z dnia 5 maja 2014r., sygn. akt VI GC 265/14, Sąd Rejonowy w Wałbrzychu połączył tę sprawę ze sprawą sygn. akt VI GC 266/14 celem jej wspólnego prowadzenia i rozpoznania pod sygn. akt VI GC 266/14.

Sąd ustalił.

W dniu 24 maja 2010r. strony zawarły umowę o wykonanie robót remontowych pokoju Nr 108 w budynku (...) w S. (pawilon I, I piętro) za wynagrodzeniem w wysokości 31.400,- zł netto, płatnym przelewem w terminie 30 dni od dnia zaakceptowania faktury VAT.

Dowód: umowa o roboty budowlane Nr (...)– k. 67 – 68.

Powód wykonał w całości zlecone roboty, które zostały odebrane w dniu 14 czerwca 2010r. Wartość wykonanych robót wyniosła 17.500,- zł netto, tj. 21.350,- zł brutto.

Dowód: protokół częściowego odbioru robót z dn. 14.06.2010r. – k. 74.

W dniu 15 czerwca 2010r., powód wystawił pozwanemu fakturę VAT Nr (...) na kwotę 17.500,- zł netto, tj. 21.350,- zł brutto, tytułem wynagrodzenia za roboty budowlane z terminem zapłaty w dniu 13 lipca 2010r. i sposobem zapłaty: przelew. Faktura została odebrana przez pracownika pozwanego T. S..

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 75.

W dniu 15 lipca 2010r. pozwany zapłacił gotówką P. J. kwotę 5.000,- zł, jako należność z faktury VAT Nr (...). Otrzymanie w/w kwoty P. J. potwierdził na dowodzie wypłaty podpisem o treści: (...). W dniu 21 lipca 2010r. pozwany zapłacił na rzecz powoda kwotę 16.350,- zł tytułem należności z faktur VAT Nr (...).

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 97, dowód wypłaty KW Nr KW(...) – k. 102, potwierdzenie przelewu z dn. 21.07.2010r. – k. 103, opinia pismoznawcza Nr (...) – w aktach sygn. akt VI GC 42/14 (k. 203 – 210).

W dniu 7 lipca 2010r. strony (powód reprezentowany przez P. J.) zawarły umowę o wykonanie robót remontowych i ociepleniowe łącznika między pawilonem I i II na parterze budynku (...)w S. za wynagrodzeniem w wysokości 18.000,- zł netto, płatnym przelewem w terminie 30 dni od dnia zaakceptowania faktury VAT. Warunki umowy zostały potwierdzone przez powoda.

Dowód: zlecenie Nr (...) – k. 18.

Powód wykonał w całości zlecone roboty, które zostały odebrane w dniu 2 sierpnia 2010r. Wartość wykonanych robót wyniosła 18.000,- zł netto.

Dowód: protokół końcowego odbioru robót z dn. 2.08.2010r. – k. 19.

W dniu 2 sierpnia 2010r., powód wystawił pozwanemu fakturę VAT Nr (...) na kwotę 18.000,- zł netto, tj. 21.960,- zł brutto, tytułem wynagrodzenia za roboty budowlane z terminem zapłaty w dniu 31 sierpnia 2010r. i sposobem zapłaty: przelew. Faktura została odebrana przez pracownika pozwanego T. S..

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 17.

W dniu 11 sierpnia 2010r. pozwany zapłacił gotówką P. J. kwotę 5.000,- zł, jako należność z faktury VAT Nr (...). Otrzymanie w/w kwoty P. J. potwierdził na dowodzie wypłaty podpisem o treści: (...). W dniu 18 października 2010r. pozwany zapłacił na rzecz powoda kwotę 56.854,- zł tytułem należności z:

- faktury VAT Nr (...) wystawionej na kwotę 23.058,- zł, płatną do dnia 14 sierpnia 2010r.,
- faktury VAT Nr (...) wystawionej na kwotę 16.836,- zł, płatną do dnia 18 sierpnia 2010r.,
- faktury VAT Nr (...) wystawionej na kwotę 21.960,- zł, płatną do dnia 31 sierpnia 2010r.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 42, potwierdzenie przelewu z dn. 18.08.2010r. – k. 50, faktura VAT Nr (...) – k. 51, dowód wypłaty KW Nr KW(...) – k. 52, faktura VAT Nr (...) – k. 53, opinia pismoznawcza Nr (...) – w aktach sygn. akt VI GC 42/14 (k. 203 – 210).

Pozwany oświadczył, że zapłacił kwotę 56.854,- zł zaliczył na należność:

- z faktury VAT Nr (...) do kwoty 18.058,- zł (część),

- z faktury Nr (...) w kwocie 16.836,- zł (całość),
- z faktury Nr (...) w kwocie 21.960,- zł (całość).

Dowód: oświadczenie z dn. 14.04.2014r. – k. 45, zestawienie zobowiązań – k. 46 – 49

P. J. przedstawił pozwanemu dokument o nazwie „upoważnienie” sporządzony w dniu 19 listopada 2008r., opatrzony pieczęcią firmową powoda oraz nieczytelnym podpisem, nakreślonym przez P. J., z którego wynika, że P. D. upoważnił P. J. do zawierania i podpisywania umów – zleceń, jakie zostaną wystawione przez inwestora na zakresy robót ogólnobudowlanych w obiektach (...)Sp. z o.o. oraz do złożenia i podpisania ofert na roboty budowlane wytypowane do wykonania przez Inwestora, wystawiania i podpisywania faktury VAT na roboty budowlane po ich wykonaniu i odbiorze, prowadzenia negocjacji cen i składników cenotwórczych w związku z zamiarem wykonania robót budowlanych, wykonywania innych czynności wymagających złożenia podpisu na dokumentach w związku z realizacją robót budowlanych objętych umową – zleceniem.

Dowód: upoważnienia z dn. 19.11.2008r. – k. 104, opinia pismoznawcza Nr (...)– w aktach sygn. akt VI GC 42/14 (k. 203 – 210).

Na prośbę P. J. i za zgodą prezesa zarządu (...)Sp. o.o., wynagrodzenie z niektórych faktur wypłacane było gotówką do rąk P. J.. Kwoty wypłacone P. J. nie zostały przekazane powodowi.

Dowód: pismo z dn. 31.01.2012r. – k. 157, zeznania świadka D. P. – k. 175 – 176.

P. J. zatrudniony był w przedsiębiorstwie powoda na stanowisku kierownika budowy – menedżera. W ramach swoich obowiązków, upoważniony był do zawierania umów o roboty budowlane, o dzieło, o usługi projektowe i najmu (podnajmu) po konsultacji ich projektów z pracodawcą, prowadzenia ewidencji czasu pracy, wystawiania i przyjmowania faktur VAT, posługiwania się pieczęcią pracodawcy, powierzoną mu w celu wykonywania obowiązków pracowniczych.

Dowód: umowa o pracę z dn. 1.09.2007r. – k. 20.

W dniu 6 listopada 2013r. powód wystawił pozwanemu notę odsetkową, w której naliczył mu odsetki za opóźnienie w zapłacie należności wynikającej m.in. z:

- faktury VAT Nr (...) za okres od dnia 13 lipca 2010r. do dnia 6 listopada 2013r. w wysokości 2.158,36 zł,
- faktury VAT Nr (...) za okres od dnia 31 sierpnia 2010r. do dnia 6 listopada 2013r. w wysokości 2.071,10 zł.

Dowód: nota odsetkowa z dn. 6.11.2013r. – k. 20v.

Powód wzywał pozwanego do zapłaty zaległych należności z tytułu wykonywania robót budowlanych. Pozwany odmówił zapłaty, twierdząc że wszystkie należności zostały rozliczone.

Dowód: pismo z dn. 7.05.2012r. – k. 154, pismo z dn. 20.03.2012r. – k. 154v., pismo z dn. 6.03.2012r. – k. 155, pismo z dn. 24.02.2012r. – k. 155v., pismo z dn. 22.02.2012r. – k. 156, pismo z dn. 8.02.2012r. – k. 156v., pismo z dn. 23.01.2012r. – k. 158, pismo z dn. 21.12.2011r. – k. 159, pismo z dn. 12.12.2011r. – k. 159v., pismo z dn. 25.11.2011r. – k. 161, wezwanie do zapłaty z dn. 17.11.2011r. – k. 162, pismo z dn. 2.11.2011r. – k. 163, pisma z dn. 18.11.2013r. – k. 21.

Sąd zważył.

Powództwa zasługiwały na uwzględnienie w zasadniczej części.

Odnosząc się do kwestii formalnych należało wyjaśnić następujące okoliczności.

Po pierwsze, pierwotnie Sąd rozstrzygnął sprawy nakazami zapłaty w postępowaniu upominawczym sygn. akt VI GNc 308/14 i VI GNc 318/14. Wbrew stanowisku pozwanego, stwierdzenie braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym (w niniejszej sprawie nie zachodziła żadna z przesłanek określonych w art. 485 k.p.c.), nie obliguje do rozpoznania sprawy w postępowaniu zwykłym, a uprawnia także do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym (art. 486 § 1 k.p.c.) w razie spełnienia przesłanek pozytywnych z art. 498 § 1 k.p.c. i braku przesłanek negatywnych z art. 499 k.p.c. – co miało miejsce w niniejszej sprawie (**vide**: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012r., sygn. akt IV CSK 503/11, LEX Nr 1222167).

Następnie należy wyjaśnić przyczyny, które skłoniły Sąd do połączenia do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia spraw zawisłych na skutek wytoczenia przez powoda odrębnych powództw przeciwko pozwanemu. Zgodnie z art. 219 k.p.c., sąd może zarządzić połączenie kilku oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia, jeżeli są one ze sobą w związku lub mogły być objęte jednym pozwem. Przedmiot sporu w obu w/w sprawach stanowiło roszczenie o zapłatę wynagrodzenia z tytułu wykonania robót remontowych oraz skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w jego zapłacie. Sprawy te pozostawały ze sobą w związku przedmiotowym (przedmiot i podstawa faktyczna roszczenia) i podmiotowym (strony) i mogły być dochodzone jednym pozwem. Uzasadnionym było zatem ich połączenie do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, co uczyniono postanowieniami Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 5 maja 2014r., sygn. akt VI GC 265/14.

Sąd pominął wniosek pozwanego o zobowiązanie powoda do przedstawienia oryginałów dokumentów załączonych do pozwu w postaci kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego (art. 129 § 2 k.p.c.). Pozwany nie kwestionował zgodności tych kopii z oryginałami, a zatem jego żądanie nie zmierzało do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy a jedynie do przedłużenia postępowania. Nie zachodziły więc okoliczności z art. 129 § 4 k.p.c. Godzi się zauważyć, że zgodnie z powołanym przepisem art. 129 § 2 k.p.c., kopia dokumentu poświadczona przez występującego w sprawie adwokata lub radcę prawnego zastępuje oryginał, zaś samo poświadczenie ma moc dokumentu urzędowego (art. 129 § 3 k.p.c.), a zatem pozwany chcąc kwestionować oświadczenie pełnomocnika powoda wynikające z przedmiotowego poświadczenia winien okoliczność tę wykazać.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z zaofiarowanych przez obie strony dokumentów w postaci: zlecenia i umowy, protokołów odbioru, faktur VAT, upoważnienia, umowy o pracę, dowodów wypłaty i potwierdzeń przelewu wraz z rozliczeniem, a także opinii pismoznawczej Nr (...)sporządzonej w postępowaniu przygotowawczym sygn. akt 3 Ds. 296/13/Sp i załączonej do akt sygn. akt VI GC 42/14 – prawdziwości i rzetelności których żadna z nich – z wyjątkiem zarzutów powoda co do prawdziwości jego podpisu pod upoważnieniem z dnia 19 listopada 2008r. – nie kwestionowała. Mimo tych zarzutów, wszystkie wskazane wyżej środki dowodowe należało uznać za wiarygodne i miarodajne źródło informacji o stanie faktycznym sprawy, z tym że upoważnienie z dnia 19 listopada 2008r. Sąd uwzględnił jedynie na potrzeby ustalenia wynikającego z niego umocowania, mając jednak na uwadze, że nie zostało ono podpisane przez powoda. Nadto przeprowadzono dowód z zeznań świadka D. P., której zeznania pozostawały spójne zarówno wewnątrz jak i z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd oddalił wnioski powoda o przeprowadzenie dowodu z protokołów przesłuchań świadków sporządzonych w sprawie sygn. akt VI GC 120/13 – w miejsce dowodu z ich zeznań, a także protokołów zeznań świadków przesłuchanych w postępowaniu podatkowym, załączonych do akt spraw sygn. akt VI GC 247/13 i VI GC 248/13, gdyż pozostawały one w sprzeczności z zasadą bezpośredniości (art. 235 § 1 k.p.c.). Oddaleniu podlegał wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność prawdziwości podpisu powoda pod dokumentem upoważnienia z dnia 19 listopada 2008r. Wobec treści opinii pismoznawcza Nr (...), sporządzonej w postępowaniu przygotowawczym sygn. akt 3 Ds. 296/13/Sp, ponowne ustalenie pochodzenia podpisu złożonego na tym dokumencie powodowałoby zbędne przedłużenie postępowania nie mając przy tym znaczenia dla wyniku sprawy. Co prawda opinia Nr (...) ma w niniejszej sprawie walor jedynie dokumentu prywatnego, to jednak wskazać należy, że została sporządzona przez osobę dysponującą fachową wiedzą i doświadczeniem w zakresie oceny pochodzenia pisma oraz na potrzeby prowadzonego postępowania przygotowawczego (a nie na zlecenie którejkolwiek ze stron). Za zbędne należało uznać przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność prawdziwości podpisów a umowie o pracę, skoro z jej treści

nie wynikało – jak chciał pozwany – umocowanie P. J. do odbioru gotówki dla powoda. Jako niemające znaczenia dla wyniku sprawy Sąd oddalił wnioski dowodowe, których przedmiotem były dokumenty dotyczące prowadzonego przeciwko P. J. postępowania przygotowawczego, w tym również w przedmiocie zabezpieczenia w tym postępowaniu dokumentów stanowiących dowody w niniejszej sprawie. Strony nie kwestionowały bowiem prawdziwości złożonych do akt sprawy kopii i odpisów tych dokumentów. Sam fakt prowadzenia tego postępowania pozostawał natomiast niesporny. Oddaleniu podlegały też wnioski pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków G. R., G. K., W. S., J. W., T. S., W. K. i P. J.. Dowód ten miał zmierzać do wykazania, że pozwany spełnił świadczenie dochodzone pozwem, przekazując gotówkę do rąk P. J.. Wskazać jednak należy, że w niniejszej sprawie za udowodniony uznany został brak umocowania P. J. do odbioru gotówki dla powoda, a zatem sam fakt przekazania mu pieniędzy, wykazany zresztą innymi dowodami, nie był wystarczający dla przyjęcia tezy pozwanego, zaś powołane dowody zmierzały właśnie do jego wykazania. Zeznania świadków nie mogłyby natomiast wpłynąć na ocenę umocowania P. D. o czym szczegółowo niżej. Zgłaszanie dowodów może być ocenione jako nieprzydatne dla wyjaśnienia sprawy lub zmierzające do zwłoki, wówczas gdy teza dowodowa jest nieistotna dla rozstrzygnięcia lub proponowany środek jest nieprzydatny do jej udowodnienia (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 1999r., sygn. akt I PKN 316/99, OSNP z 2001r., Nr 5, poz. 151; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001r., sygn. akt III CKN 1393/00, LEX Nr 603170) – co miało miejsce w przypadku w/w środków dowodowych. Nadto w części w/w dowody należało uznać za niedopuszczalne – gdyż odnosiły się one do kwestii rozstrzygniętych już prawomocnym orzeczeniem Sądu w sprawach sygn. akt VI GC 120/13 i VI GC 42/14 (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2014r., sygn. akt III CSK 192/13, LEX Nr 1504568). Z kolei wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków „na inne okoliczności istotne dla sprawy” należało uznać za niedopuszczalny. W myśl przepisu art. 258 k.p.c., strona powołująca się na dowód ze świadków obowiązana jest dokładnie oznaczyć fakty, które mają być zeznaniami poszczególnych świadków stwierdzone. Prawidłowe sformułowanie tzw. tezy dowodowej pełni niezwykle doniosłą rolę, gdyż pozwala sądowi na stwierdzenie, czy dowód osobowy ma znaczenie dla wyniku sprawy i umożliwia uniknięcie przesłuchiwania osób na okoliczności indyferentne. Jeśli zatem pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nie oznaczył faktów, które chciał przy pomocy zeznań świadków wykazać, to wniosek dowodowy w tym zakresie należało oddalić.

W oparciu o przeprowadzone dowody, Sąd ustalił istotne okoliczności sprawy, obejmujące fakt zawarcia przez strony umów o wykonanie robót remontowych oraz ich warunki, w tym wysokość i sposób zapłaty należnego powodowi wynagrodzenia, a także fakt wykonania tych umów. Ustalono również, że pozwany, tytułem zapłaty wynagrodzenia za wykonanie w/w umowy, przekazał P. J. łączną kwotę 10.000,- zł oraz zapłacił powodowi przelewem łączną kwotę 73.204,- zł, przy czym obejmowała ona należności z tytułu wynagrodzenia za wykonanie robót nieobjętych pozwem (tj. z faktury VAT Nr (...)). Za bezsporne należało też uznać, że pozwany dysponował dokumentem pn. „upoważnienie” sporządzonym w dniu 19 listopada 2008r., nie pochodzącym od powoda. Udowodniony został także zakres umocowania P. J. określony w umowie o pracę, z której wynikają jego uprawnienia m.in. do zawierania umów w imieniu powoda. Faktem okazało się wreszcie, że powód obciążył pozwanego odsetkami ustawowymi w związku z brakiem zapłaty wynagrodzenia wynikającego z przedmiotowej umowy. W tym miejscu wskazać należy, że istotne okoliczności dotyczące zakresu rzekomego umocowania P. J. do działania w imieniu P. D. wynikające z dokumentu upoważnienia z dnia 19 listopada 2008r. zostały już ustalone w sprawie sygn. akt VI GC 120/13 (VI Ga 234/13), którego treść jest znana sądowi z urzędu, a stronom z racji tego, że uczestniczyły w tym procesie w identycznej konfiguracji procesowej. Wyrokiem z dnia 25 października 2014r., sygn. akt VI Ga 234/13, Sąd Okręgowy w Legnicy zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 19 czerwca 2013r. sygn. akt VI GC 120/13 i uwzględnił powództwo w całości, uznając że z dokumentu upoważnienia z dnia 19 listopada 2008r. nie wynika umocowanie P. J. do odbioru gotówki dla powoda. W tej sprawie stwierdzono bowiem, że z dokumentu tego nie sposób również wywieść takiego umocowania wprost ani z innych jego postanowień, które wskazują jedynie na umocowanie do zawierania umów z pozwanym oraz dokonywania innych czynności wymagających złożenia podpisu pod dokumentem w związku z wykonaniem umowy zlecenia. Prezentowanego przez pozwanego stanowiska, że to z tego ostatniego postanowienia wynikało umocowanie P. J. do odbioru pieniędzy podzielić nie sposób. Wpłata i przyjęcie pieniędzy nie jest czynnością wymagającą złożenia podpisu. Owszem, w praktyce podpis taki może zostać złożony, np. pod pokwitowaniem wypłaty, niemniej czynność konwencjonalna w postaci przekazania znaków pieniężnych, nie wymaga dla swej skuteczności podpisania

żadnych dokumentów. Tymczasem przez umocowanie do dokonywania czynności wymagających złożenia podpisu pod dokumentem, należy rozumieć uprawnienie do podejmowania działań, dla skuteczności których złożenie podpisu jest konieczne. Co więcej, strony łączył szereg umów i w każdej z nich a także w wystawionych w związku z ich realizacją fakturach VAT (w tym w umowie i fakturze przedstawionych w niniejszej sprawie) jako sposób zapłaty wskazano przelew. Odbiór gotówki przez P. J. nie następował zatem w wykonaniu łączącej strony umowy, a więc nawet przy przyjęciu interpretacji postanowień upoważnienia z dnia 19 listopada 2014r. prezentowanej przez pozwanego, nie sposób uznać, że mogły one stanowić o umocowaniu P. J. do odbioru gotówki. Dodać należy, że ze względu na znaczenie faktu zapłaty wynagrodzenia dla oceny wykonania umowy, umocowanie do jego odbioru winno być wyraźnie wskazane w upoważnieniu, tym bardziej że wymieniało ono szczegółowo inne, niewątpliwie mniej istotne, czynności, do których umocowany był pełnomocnik, takie jak składanie ofert czy wystawianie faktur. Nadto w sprawie sygn. akt VI GC 42/14 ustalono, że w/w dokument upoważnienia nie pochodził od P. D. (nie był opatrzony jego podpisem). Okoliczność ta wynika wprost z opinii pismoznawczej Nr (...). Również wynik tej sprawy znany jest zarówno Sądowi jak i stronom niniejszej sprawy, które uczestniczyły w nim w identycznej konfiguracji procesowej.

Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Powaga rzeczy osądzonej rozciąga się również na motywy wyroku w takich granicach, w jakich stanowią one konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia, niezbędne dla wyjaśnienia jego zakresu (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2011r., sygn. akt II PK 4/11, LEX Nr 1044011). Skoro zaś dla przyjęcia zasadności dochodzonego w tej sprawie roszczenia konieczna była ocena istnienia i zakresu umocowania P. J., to ustalenia poczynione w tym zakresie wiążą Sąd również w niniejszej sprawie. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że w sprawie sygn. akt VI Ga 234/13 dopuszczono możliwość odmiennej wykładni dokumentu upoważnienia, pod warunkiem ujawnienia nowych dowodów na okoliczność jego udzielenia. Niemniej ich ewentualne istnienie przestało mieć znaczenie z chwilą sporządzenia opinii pismoznawczej Nr (...)i wydania rozstrzygnięcia w sprawie sygn. akt VI GC 42/14, w której Sąd Rejonowy w Wałbrzychu wykluczył istnienie umocowania P. J. do odbioru gotówki dla powoda wynikającego z upoważnienia z dnia 18 listopada 2008r. z uwagi na to, że dokument ten nie został podpisany przez P. D.. W tym miejscu podkreślenia wymaga, że wynikające z powołanego przepisu art. 365 § 1 k.p.c. związanie orzeczeniem oznacza zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią, a nawet niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2014r., sygn. akt III CSK 192/13, LEX Nr 1504568; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 września 2013r., sygn. akt III AUa 1747/12, LEX Nr 1372283). W konsekwencji postępowanie dowodowe zmierzające do wykazania umocowania P. J. wynikającego z w/w upoważnienia z dnia 19 listopada 2008r. było niedopuszczalne.

Dochodzone w niniejszej sprawie roszczenia wynikają z umów z dnia 24 maja 2010r. (Nr (...)) oraz z dnia 7 lipca 2010r. (zlecenie Nr (...)) o wykonanie remontu pomieszczeń w budynku (...). Mimo ich przedmiotowego związku z robotami budowlanymi, obie te umowy należało zakwalifikować jako umowy o dzieło. Zgodnie z przepisem art. 627 k.c., przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Dodać należy, regulacje dotyczące umowy o roboty budowlane stosuje się – poza inwestycjami budowlanymi – tylko do remontu budynku lub budowli (art. 658 k.c.), a nie odrębnych pomieszczeń w budynkach (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1972r., sygn. akt I CR 338/72, LEX Nr 7135). Bez znaczenia dla kwalifikacji prawnej w/w umów, pozostaje zakres i przedmiot robót nimi objętych, zwłaszcza szczegółowo opisany w umowie z dnia 24 maja 2010r. Przeciwno uznaniu ich (lub którejkolwiek z nich) za umowę o roboty budowlane przemawia bowiem fakt, że objęte nimi prace remontowe miały być prowadzonej jedynie w poszczególnych pomieszczeniach budynku pozwanego. W konsekwencji przedmiotowe umowy nie mogły być uznane za dotyczące robót budowlanych i poddane regulacjom art. 647 i nast. k.c.

W tym miejscu dodać należy, że zawarcie umowy z dnia 7 lipca 2010r., Nr (...), oraz jej skuteczność nie mogą budzić wątpliwości. Przy zawieraniu umów z pozwanym, powód reprezentowany był przez P. J.. Jego umocowanie w tym zakresie wynikało z umowy o pracę z dnia 1 września 2007r. Nadto powód potwierdził fakt zawarcia umowy czyniąc na nim dopisek o treści: „zatwierdzam P. D.". Podkreślenia wymaga, że nawet w razie uznania (do czego brak podstaw), że

P. J. zawierając tę umowę przekroczył umocowanie, rzeczona czynność powoda, dokonana w trybie przepisu art. 103 § 1 k.c., czyniła ją skuteczną. Co istotne, na ważności umowy nie wpływałoby również uznanie, że została ona podpisana przez inną osobę niż P. J. (i P. D.), skoro powód zawarcie jej potwierdził. Wskazać bowiem należy, że umowa o dzieło nie wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności (art. 627 k.c., w zw. z art. 74 § 1 k.c.), a zatem nawet ewentualne uznanie, że dokument zlecenia Nr (...) nie został opatrzony podpisami powoda lub jego pełnomocnika, a zatem nie stanowi umowy, nie oznacza braku jej zawarcia. Co więcej, umowa ta została bezspornie (w tym zakresie pozwany nie podnosił żadnych zarzutów) wykonana, co znajduje również potwierdzenie w protokole odbioru robót z dnia 2 sierpnia 2010r., który wskazuje także na wartość wykonanych robót, wynoszącą 18.000,- zł netto, tj. 21.960,- zł brutto. Potwierdzony został również fakt wykonania robót objętych umową z dnia 24 maja 2010r. (protokół z dnia 14 czerwca 2010r.), choć w tym wypadku ich zakres rzeczowy okazał się węższy od określonego w umowie a ich wartość wynosiła 17.500,- zł netto, tj. 21.350,- zł brutto.

Powodowi przysługiwało zatem wynagrodzenie za wykonane prace w wysokości oznaczonej w fakturze VAT Nr (...), tj. 17.500,- zł netto, tj. 21.350,- zł brutto, mieszczące się w granicach określonych w umowie Nr (...) oraz z fakturze VAT Nr (...) w wysokości 18.000,- zł netto, tj. 21.960,- zł a zatem odpowiadającej wynagrodzeniu uzgodnionemu w zleceniu Nr (...). Każdorazowo wynagrodzenie to zgodne było z wartością robót wykonanych, określoną w protokołach odbioru (art. 627 k.c.). Powód dochodził tu jednak jedynie – z każdej umowy – kwot po 5.000,- zł, gdyż w pozostałym zakresie wynagrodzenie zostało mu zapłacone. Pozwany nie kwestionował samego faktu wykonania uzgodnionych robót na podstawie w/w umów. Nie podnosił też zarzutów co do ich jakości.

W obronie przez roszczeniami powoda wynikającymi z umowy Nr (...), pozwany zarzucił, że całe wynagrodzenie objęte fakturą VAT Nr (...) zostało zapłacone, w tym: w dniu 15 lipca 2010r. gotówką w kwocie 5.000,- zł do rąk P. J. oraz w dniu 21 lipca 2010r. przelewem w kwocie 16.350,- zł. Powód w rozliczeniu uwzględnił jedynie kwotę 16.350,- zł otrzymaną przelewem. W niniejszej sprawie nie można było podzielić zapłaty dokonywanej do rąk P. J.. Jak wskazano wyżej, brak jego umocowania do odbioru gotówki dla powoda na podstawie upoważnienia z dnia 19 listopada 2008r. został już ustalony w sprawach sygn. akt VI GC 120/13 i VI GC 42/14, a wynika z faktu że: po pierwsze z treści tego upoważnienia nie wynika umocowanie do odbioru gotówki; po wtóre dokument ten nie został podpisany przez P. D.. Co prawda na dowodzie wpłaty Nr KW(...) odbiór gotówki pokwitowano podpisem o treści (...), jednak – jak wynika z opinii pismoznaczej Nr (...) – podpis ten został nakreślony przez P. J. (k. 209v. pozycja 8). Należy wskazać, że z faktu, iż to P. J. bezpośrednio uczestniczył w zawieraniu i wykonywaniu umów między stronami, nie można wywodzić szerszego niż mogący wynikający z upoważnienia z dnia 19 listopada 2008r. zakresu jego umocowania. Dokument ten zawiera katalog czynności, do podejmowania których umocowany był pełnomocnik, co nie pozwalało na rozszerzanie zakresu jego kompetencji w wyniku wykładni opartej jedynie na ocenie zachowań pełnomocnika. Zdaniem Sądu, w żadnej mierze nie można zatem przyjąć, że z upoważnienia z dnia 19 listopada 2008r. wynikało szersze niż wyznaczone jego literalnym brzemieniem umocowanie P. J., jedynie na tej podstawie, że to on zajmował się zawieraniem i wykonywaniem umów między stronami, a powód w czynnościach tych osobiście nie uczestniczył. Takie zachowanie mocodawcy i pełnomocnika odpowiada bowiem istocie pełnomocnictwa, którego celem jest umożliwienie mocodawcy dokonywania skutecznych czynności prawnych bez osobistego w niej uczestniczenia. Powyższe rozważania mają dla sprawy o tyle istotne znaczenie, że o ile pozwany nie mógł samodzielnie stwierdzić prawdziwości podpisu pod upoważnieniem z dnia 19 listopada 2008r. o tyle prawidłowe ustalenie zakresu wynikającego z niego umocowania było dla niego możliwe. Nie może zatem skutecznie usprawiedliwiać spełnienia świadczenia do rąk osoby nieuprawnionej z powołaniem się na przekonanie o jej umocowaniu do jego odbioru. Należało też wykluczyć, sugerowaną przez pozwanego możliwość istnienia innego rodzaju umocowania P. J. do odbioru gotówki. Świadczy o tym samo zachowanie P. J., który na dowodzie zapłaty Nr KW(...) podpisał się nazwiskiem (...). Niewątpliwie zatem, gdyby P. J. sam uważał się za uprawnionego do przyjmowania zapłaty dla powoda, to kwitując jej odbiór, winien był podpisać się własnym nazwiskiem. Wskazać należy, że zapłata wynagrodzenia gotówką następowała na prośbę jedynie P. J., gdyż sam powód nie kontaktował się z pozwanym w sprawie wykonania umów a zapłatę otrzymywał jedynie przelewem (co potwierdził świadek D. P.). Wskazać także należy, iż nie może być uznane za udzielenie pełnomocnictwa, przyjęcie do wiadomości faktu uprzedniego dokonania przez rzekomego pełnomocnika czynności konwencjonalnej. Zachowanie takie mogłoby być

co najwyżej rozpatrywane w kategoriach potwierdzenia czynności osoby nieumocowanej, jednak wobec stanowiska powoda, który kwestionował istnienie umocowania P. J., koncepcję tę należało odrzucić. Dodać należy, że umocowanie P. J. do przyjmowania zapłaty na rzecz powoda, w żadnym wypadku nie mogło wynika z łączącej go z P. D. umowy o pracę. Zakres czynności, do podejmowania których był on na jej podstawie uprawniony, obejmował bowiem: zawieranie umów o roboty budowlane, o dzieło, o usługi projektowe i najmu (podnajmu) po konsultacji ich projektów z pracodawcą, prowadzenie ewidencji czasu pracy, wystawianie i przyjmowanie faktur VAT oraz posługiwanie się pieczęcią pracodawcy. Z przyczyn wskazanych już wyżej, nie sposób z tak sformułowanych uprawnień wywodzić, w drodze wykładni rozszerzającej, uprawnienia do przyjmowania świadczenia. Odmienna interpretacja umowy wymagałaby ustalenia intencji stron sporządzających przedmiotowy dokument. Materiał dowodowy nie dostarczył jednak informacji, pozwalających na jej dokonanie. Co za tym idzie, w niniejszej sprawie nie zachodził przypadek określony w art. 462 k.c. Pokwitowanie (dowód wypłaty) wystawione (podpisane) przez P. J. nie zwolniło bowiem pozwanego z obowiązku spełnienia świadczenia na rzecz powoda.

Zgodnie z art. 452 k.c., jeżeli świadczenie zostało spełnione do rąk osoby nieuprawnionej do jego przyjęcia, a przyjęcie świadczenia nie zostało potwierdzone przez wierzyciela, dłużnik jest zwolniony w takim zakresie, w jakim wierzyciel ze świadczenia skorzystał. W niniejszej sprawie powód zaprzeczył, aby zapłata wynagrodzenia wynikającego z faktury VAT Nr (...) do rąk P. J. była skuteczna względem niego. Materiał dowodowy nie wskazywał również, aby powód faktycznie skorzystał ze świadczenia spełnionego do rąk P. J., a okoliczności tej zaprzeczył wręcz świadek D. P.. Przedmiotowa zapłata kwoty 5.000,- zł nie spowodował zatem wygaśnięcia zobowiązania pozwanego wobec powoda. Oznacza to, że roszczenie powoda o zapłatę tej części wynagrodzenia pozostawało aktualne.

Pozwany podnosił także, że w/w roszczenie powoda uległo przedawnieniu. W myśl przepisu art. 646 k.c., roszczenia wynikające z umowy o dzieło przedawniają się z upływem lat dwóch od dnia oddania dzieła. Trzeba zauważyć, że w tym przypadku rozpoczęcie biegu okresu przedawnienia, nie pozostaje w zbiegu z terminem wymagalności roszczenia o zapłatę wynagrodzenia, który w tym przypadku określony został w umowie i uzależniony od doręczenia pozwanemu faktury VAT (**vide**: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2012r., sygn. akt I ACa 608/12, LEX Nr 1246869; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 23 lutego 2012r., sygn. akt I ACa 219/12, LEX Nr 1136089). W niniejszej sprawie dzieło zostało oddane w dniu 14 czerwca 2010r., a zatem okres przedawnienia upływałby w dniu 14 czerwca 2012r. Niemniej bieg przedawnienia ulega przerwaniu przez każdą czynność przed sądem [...] przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia [...] roszczenia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.) – a zatem w szczególności przez wniesienie pozwu lub zawezwanie do próby ugodowej. W niniejszej sprawie powód doprowadził do przerwania biegu przedawnienia składając w dniu 8 marca 2012r. wniosek o zawezwanie do próby ugodowej. Postępowanie w tej sprawie (sygn. akt VIII Co 736/12) nie doprowadziło do zwarcia ugody i zostało zakończone w dniu 17 kwietnia 2012r. Od tego dnia okres przedawnienia na nowo rozpoczął bieg (art. 124 § 1 k.c.) i został ponownie przerwany na skutek złożenia – w dniu 3 kwietnia 2014r. – pozwu w niniejszej sprawie. Co za tym idzie, podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia okazał się chybiony. Dodać należy, że okoliczność wszczęcia i przeprowadzenia postępowania ugodowego była Sądowi znana z urzędu. Świadomym tego zdarzenia winien być również pozwany skoro został zawiadomiony o postępowaniu sygn. akt VIII Co 736/12. Stąd bez względu na prawidłowość sformułowania przez powoda wniosku mającego na celu wykazanie przerwania biegu przedawnienia (powód domagał się przeprowadzenia dowodu z akt sygn. akt VIII Co 736/12, czemu pozwany sprzeciwił się, wskazując że taki środek dowodowy nie jest znany ustawie), fakt przerwania biegu przedawnienia należało uwzględnić. Dodać także należy, że przedmiotem ugody w w/w sprawie miała być zapłata wynagrodzenia wynikającego m.in. z faktury VAT Nr (...) wraz z odsetkami, a zatem bieg przedawnienia został przerwany co do całości roszczenia wraz z należnościami ubocznymi. Nie ma tu bowiem znaczenia, czy odsetki przybierają postać skapitalizowaną czy też wyrażone są poprzez wskazanie ich podstawy i okresu naliczania.

W tym stanie rzeczy, roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za wykonanie w/w umowy, określone w fakturze VAT Nr (...) należało uznać za aktualne. Zapłata tego wynagrodzenia winna była nastąpić w terminie 30 dni od daty wystawienia faktury VAT, co miało miejsce w dniu 15 czerwca 2010r., a zatem przypadał on w dniu 15 lipca 2010r. Wskazany w fakturze VAT Nr (...) termin zapłaty był zatem – jako sprzeczny z umową – niewłaściwy. Pozwany winien był spełnić

świadczenie najdalej w dniu 15 lipca 2010r. Wobec braku spełnienia świadczenia, od dochodzonej kwoty przysługiwały powodowi także odsetki ustawowe (art. 481 § 1 i 2 k.c.), których domagał się on od dnia 7 listopada 2013r. Żądanie to należało uwzględnić, jako że przypadało po dacie wymagalności roszczenia.

Powód domagał się także zasądzenia na jego rzecz kwoty 2.158,36 zł stanowiącej skapitalizowane odsetki od kwoty 5.000,- zł za okres od dnia 13 lipca czerwca 2010r. do dnia 6 listopada 2013r. Podstawę naliczania tych odsetek stanowiło należne powodowi wynagrodzenie za wykonanie umowy Nr (...) określone w fakturze VAT Nr (...) z uwzględnieniem kwoty zapłaconej (16.350,- zł). Zasadność tego roszczenia została już omówiona wyżej. Zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzyciel jest oprocentowany według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Natomiast po myśli przepisu art. 482 § 1 k.c., od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. W świetle przytoczonych regulacji, powodowi przysługiwały odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu przez pozwanego świadczenia i był on uprawniony do obliczenia ich wartości za okres zamknięty. Ponownie wskazać jednak należy, że odsetki te przysługują jedynie za czas opóźnienia, a zatem od pierwszego dnia po upływie terminu spełnienia świadczenia. W niniejszej sprawie, zgodnie z łączącą strony umową, termin ten przypadał w dniu 15 lipca 2014r. (30 dni od dnia wystawienia faktury VAT, co miało miejsce w dniu 15 czerwca 2010r.), a zatem powód był uprawniony do naliczania odsetek od dnia 16 lipca 2010r. Wartość odsetek ustawowych liczonych od w/w kwoty od tego dnia do dnia 6 listopada 2013r. wynosi 2.153,01 zł. Od tej kwoty – stosownie do powołanego wyżej przepisu art. 482 § 1 k.c. – powód mógł żądać dalszych odsetek liczonych od dnia wytoczenia powództwa, tj. od dnia 3 kwietnia 2014r.

Powód mógł zatem domagać się – z tytułu wykonania umowy Nr (...) – łącznej kwoty 7.153,01 zł (5.000,- zł + 2.153,01 zł) wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 5.000,- zł od dnia 7 listopada 2013r. i od kwoty 2.153,01 zł od dnia 3 kwietnia 2014r.

W zakresie roszczenia o wynagrodzenie wynikające ze zlecenia Nr (...) pozwany zarzucił, że całość wynagrodzenia została zapłacona. Pozwany miał dokonać łącznej zapłaty należności wynikającej z faktur VAT Nr (...) wystawionej na kwotę 23.058,- zł, Nr (...) wystawionej na kwotę 16.836,- zł i Nr (...) wystawionej na kwotę 21.960,- zł (stanowiącej przedmiot sporu co do kwoty 5.000,- zł). W przekonaniu pozwanego zapłata kwoty 5.000,- zł dokonana do rąk P. J. i potwierdzona dowodem wpłaty KW Nr KW(...) oraz kwoty 56.854,- zł dokonanej przelewem, zaspakajala w całości roszczenia powoda wynikające z w/w faktur. Stanowisko to oparte było jednak na nieuprawnionym założeniu, że zapłata dokonana gotówką na rzecz P. J. była skuteczna względem powoda. Tymczasem, jak wskazano już wyżej, P. J. nie był umocowany do odbioru gotówki dla P. D., a wypłacona mu kwota 5.000,- zł nie została przekazana powodowi. Co za tym idzie, również w tym przypadku nie znajdował zastosowania przepis art. 462 k.c. Pokwitowanie (dowód wypłaty) wystawione (podpisane) przez P. J. nie zwolniało bowiem pozwanego z obowiązku spełnienia świadczenia na rzecz powoda. Nadto aktualnymi pozostają przytoczone już wyżej uwagi co do ewentualnego umocowania P. J. wynikającego z innego tytułu niż upoważnienie z dnia 19 listopada 2008r. Również w tym przypadku bowiem, P. J., kwitując odbiór gotówki w kasie pozwanego, podpisał się nazwiskiem (...). Fakt, że tej treści podpis na dowodzie wpłaty Nr KW(...) pochodzi od P. J., wynika z wniosków opinii pismoznawczej Nr (...) (k. 210, pozycja 10). Tym samym należało stwierdzić, że z tytułu wynagrodzenia określonego w fakturach VAT Nr (...) pozwany pozostaje nadal zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda kwoty 5.000,- zł. Spór w niniejszej sprawie dotyczył także sposobu zaliczenia kwoty 56.854,- zł, zapłaconej przelewem. Zgodnie z art. 451 k.c., dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Jeżeli dłużnik nie wskazał, który z kilku długów chce zaspokoić, a przyjął pokwitowanie, w którym wierzyciel zaliczył otrzymane świadczenie na poczet jednego z tych długów, dłużnik nie może już żądać zaliczenia na poczet innego długu. W braku oświadczenia dłużnika lub

wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych – na poczet najdawniej wymagalnego. W niniejszej sprawie, płacąc w/w kwotę 56.854,- zł pozwany wskazał, że dotyczy ona należności z faktur VAT Nr (...), nie określając jednak, jaka kwota przypada na każdy z długów. Dopiero w toku postępowania w niniejszej sprawie, pozwany złożył oświadczenie (k. 45), w którym określił jaka część w/w kwoty przypada na który ze wskazanych długów. Tymczasem niedokonanie wyboru przez dłużnika w chwili realizacji świadczenia i bierność wierzyciela w kwestii zarachowania, nie uprawnia już dłużnika do dokonywania w dalszym ciągu wyboru, na poczet którego długu chce zaliczyć swoje świadczenie (**vide**: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 listopada 2011r., sygn. akt V ACa 570/11, OSA z 2012r., Nr 9, poz. 40 – 48). Złożenie rzeczonoego oświadczenia później niż z chwilą zapłaty jest więc bezskuteczne, a uczynienie tego na etapie postępowania sądowego nastąpiło jedynie na użytek niniejszego procesu. Sam dokument zawierający oświadczenie pozwanego sporządzony bowiem został w dniu 14 kwietnia 2014r. a zatem po doręczeniu mu odpisu nakazu zapłaty i pozwu (k. 26). W tym miejscu należy wskazać, że o sposobie zaliczenia wpłat nie może stanowić treść zapisów w zestawieniu zobowiązań (k. 46 – 49). Uwzględni ono bowiem – nieuprawnienie – zapłatę dokonaną na poczet należności z faktury VAT Nr (...) do rąk P. J.. Co więcej, treść ksiąg rachunkowych pozwanego nie może stanowić oświadczenia o zarachowaniu wpłaty o którym mowa w art. 451 § 2 k.c., gdyż takie winno zostać zmanifestowane w sposób odpowiadający wymogom z art. 65 § 1 k.c. Oznacza to, że w niniejszej sprawie sposób zaliczenia przedmiotowej wpłaty określał przepis art. 451 § 3 k.c., nakazujący zaliczenie jej na poczet długu najdawniej wymagalnego. Długami najdawniej wymagalnymi były zaś te wynikające z faktur VAT Nr (...) (płatny do dnia 14 sierpnia 2010r.) i Nr (...) (płatny do dnia 18 sierpnia 2010r.). Zatem dopiero po ich zaspokojeniu, nadwyżka mogła być zaliczona na zobowiązanie z faktury VAT Nr (...) (płatne do dnia 31 sierpnia 2010r.). W konsekwencji należało uznać, że – wbrew stanowisku pozwanego – roszczenie powoda dochodzone w niniejszej sprawie, a stanowiące część wynagrodzenia z tytułu wykonania zlecenia Nr (...), objętego fakturą VAT Nr (...) nie zostało zaspokojone i pozostaje aktualne. Zapłata tego wynagrodzenia winna była nastąpić w terminie 30 dni od daty wystawienia faktury VAT, co miało miejsce w dniu 2 sierpnia 2010r., a zatem przypadła on w dniu 1 września 2010r. Wskazany w fakturze VAT Nr (...) termin zapłaty był zatem – jako sprzeczny z umową – niewłaściwy. Pozwany winien był spełnić świadczenie najdalej w dniu 1 września 2010r. Wobec braku spełnienia świadczenia, od dochodzonej kwoty przysługiwały powodowi także odsetki ustawowe (art. 481 § 1 i 2 k.c.), których domagał się on od dnia 7 listopada 2013r. Żądanie to należało uwzględnić, jako że przypadało po dacie wymagalności roszczenia.

Powód domagał się także zasądzenia na jego rzecz kwoty 2.071,10 zł stanowiącej skapitalizowane odsetki od kwoty 5.000,- zł za okres od dnia 31 sierpnia 2010r. do dnia 6 listopada 2013r. Podstawę naliczania tych odsetek stanowiło należne powodowi wynagrodzenie za wykonanie zlecenia Nr (...) określone w fakturze VAT Nr (...) z uwzględnieniem kwoty zapłaconej (16.960,- zł). Zasadność tego roszczenia została już omówiona wyżej. Zgodnie 481 § 1 i 2 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Natomiast po myśli przepisu art. 482 § 1 k.c., od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. W świetle przytoczonych regulacji, powodowi przysługiwały odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu przez pozwanego świadczenia i był on uprawniony do obliczenia ich wartości za okres zamknięty. Ponownie wskazać jednak należy, że odsetki te przysługują jedynie za czas opóźnienia, a zatem od pierwszego dnia po upływie terminu spełnienia świadczenia. W niniejszej sprawie, zgodnie z łączącą strony umową, termin ten przypadał w dniu 1 września 2014r. (30 dni od dnia wystawienia faktury VAT, co miało miejsce w dniu 2 sierpnia 2010r.), a zatem powód był uprawniony do naliczania odsetek od dnia 2 września 2010r. Wartość odsetek ustawowych liczonych od w/w kwoty od tego dnia do dnia 6 listopada 2013r. wynosi 2.069,32 zł. Od tej kwoty – stosownie do powołanego wyżej przepisu art. 482 § 1 k.c. – powód mógł żądać dalszych odsetek liczonych od dnia wytoczenia powództwa, tj. od dnia 1 kwietnia 2014r.

Powód mógł zatem domagać się – z tytułu wykonania umowy Nr (...) – łącznej kwoty 7.069,32 zł (5.000,- zł + 2.069,32 zł) wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 5.000,- zł od dnia 7 listopada 2013r. i od kwoty 2.069,32 zł od dnia 1 kwietnia 2014r.

Z tych przyczyn należało orzec jak w pkt I i IV wyroku.

Powództwa podlegały oddaleniu:

- w zakresie roszczenia o zapłatę 7.071,10 zł – co do kwoty 1,78 zł;
- w zakresie roszczenia o zapłatę 7.158,36 zł – co do kwoty 5,35 zł.

Powód błędnie ustalił bowiem początkowe daty naliczania odsetek na potrzeby ich kapitalizacji, uznając że odsetki od kwoty 5.000,- zł wynikającej z faktury VAT Nr (...) liczone winny być od dnia 13 lipca 2010r. zaś odsetki od kwoty 5.000,- zł wynikającej z faktury VAT Nr (...) – od dnia 31 sierpnia 2010r. Tymczasem termin początkowy ich naliczania przypadał – odpowiednio – w dniu 16 lipca 2010r. (roszczenie wymagalne w dniu 15 lipca 2010r.) i w dniu 2 września 2010r. (roszczenie wymagalne w dniu 1 września 2010r.). Przyjmując daty wcześniejsze, powód naliczył i dochodził odsetek w częściowo nieuzasadnionej wysokości i w tym zakresie powództwa podlegały oddaleniu, o czym orzeczono w pkt II i V wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 100 k.p.c. Rozpoznawane łącznie sprawy pozostawały odrębne, a zatem odrębnie co do każdej z nich strony poniosły koszty procesu i przysługiwał im ich zwrot. Wobec uwzględnienia powództw w zasadniczej części (roszczenie okazało się nieuzasadnione w znikomej części dotyczącej skapitalizowanych odsetek), powoda należało uznać za wygrywającego oba spory w całości. Przysługiwał mu zatem zwrot kosztów procesu w każdej z łącznie rozpoznawanych spraw. Powód poniósł koszty procesu obejmujące:

- w sprawie o zapłatę kwoty 7.071,10 zł: opłatę sądową od pozwu w wysokości 250,- zł (art. 28 pkt 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1.200,- zł (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.), koszty opłaty skarbowej uiszczonej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa w wysokości 17,- zł, koszty opłaty sądowej od zażalenia w wysokości 71,- zł oraz koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w wysokości 300,- zł (§ 6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 1 cyt. rozporządzenia),
- w sprawie o zapłatę kwoty 7.158,36 zł: opłatę sądową od pozwu w wysokości 250,- zł (art. 28 pkt 3 cyt. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1.200,- zł (§ 6 pkt 4 cyt. rozporządzenia), koszty opłaty sądowej od zażalenia w wysokości 72,- zł oraz koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w wysokości 300,- zł (§ 6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 1 cyt. rozporządzenia).

Należy wyjaśnić, że każdorazowo powód uiszczył opłatę sądową od pozwu w nadmiernej wysokości i nadwyżka ta została mu zwrócona ze Skarbu Państwa.

W tym stanie rzeczy należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda, tytułem kosztów procesu w każdej z łącznie rozpoznawanych spraw, kwotę 1.838,- zł i kwotę 1.839,- zł, orzekając jak w pkt III i VI wyroku.